

EVRİM ALATAŞ
Biz Bu Dağın Çiçeğiydik...

EVİRİM ALATAŞ 1976'da Malatya'nın Akçadağ ilçesine bağlı Gölpınar köyünde doğdu. İlkokulu kendi köyünde, ortaokulu başka bir köyde, liseyi ise İstanbul'da okudu. 1995'te *Yeni Politika*'da, o kapatıldıktan sonra yerine kurulan gazetede, o da kapatılınca onun yerine kurulan gazetede çalıştı. Böylece yedi gazete etti – *Özgür Gündem*'e kadar... Başka yayın organlarının yanı sıra *Esmer*'de, *Radikal İki*'de, *Birgün*'de, *Tarafa*, *Birikim*'de yazdı. 2003'te Aram Yayıncılık'tan (2013, İletişim Yayınları) *Mayoz Bölünme Hikâyeleri*, İletişim Yayınları'ndan 2009'da *Her dağın gölgesi Deniz'e düşer* ve 2010'da *Biz Bu Dağın Çiçeğiydik...* kitapları yayımlandı. 12 Nisan 2010'da aramızdan ayrıldı.

İletişim Yayınları 1533 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 215

ISBN-13: 978-975-05-0823-3

© 2010 İletişim Yayıncılık A.Ş. / I. BASIM

1-3. Baskı 2010-2016, İstanbul

4. Baskı 2019, İstanbul

EDITÖR Murat Gültekingil

KAPAK Suat Aysu

UYGULAMA Nurgül Şimşek

DÜZELTİ Kıvanç Koçak

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 22749

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CILT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 11935

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Binbirdirek Meydanı Sokak, İletişim Han 3, Fatih 34122 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

EVİRİM ALATAŞ

Biz Bu Dağın Çiçeğiydik...

Bu derlemede Evrim Alataş'ın *Birikim, Esmer, Amargi, Radikal İki, Birgün* ve *Taraf*'ta yayımlanan bazı yazıları bir araya getirilmiştir.

İÇİNDEKİLER

Kürtler, Solcular, Feministler

Aramızdaki Tek Fark Devlet, Ki Biz Ondan Vazgeçtik.....	11
Yeni Sol Mümkün mü?	22
Sol Hülyam Derdini Söyle	29
Şark, Doğu ya da "Ora" Kadınlarının Evi.....	36
Süreci Pas Geçmemek.....	43
Mesaj Kutum Doldu, Biraz Klasik Alayım.....	49
Allah Seni Star Etsin!.....	52
Hey İHD'liler, Aslında Ben Ölüyüm.....	59
Ora'nın Kadınları	63
Siz Hangi Fraksiyondansınız?	67

Günlerin Getirdiği

Cozutmadan Barışmak.....	73
Munzur'a Gındırılmak	77
Hadi Gülümse	82
Çok mu Şaşırtıcı Şu Linçler?.....	85
34'üncü Kurşun.....	88

Poxîn Yiyim Öretmenim!	91
Kamber Ateş Nasılsın?	94
Babalar ve Oğulları.....	98
Kürdün Efsanesi	100
Fransa Dağlarında Bir Dersimli	103
Yağmur Yağar Kürt İslanır	106
Bir Açııştan Enstantaneler	109
Şakıro'nun Yeğeni Özcan.....	112
Dersim.....	115
Zinê	118
Savaş Hastalığı: İntihar.....	130
Neden İntihar Etmiyorlar?.....	137
Efendim Şarklıyım Ben, Sürgünüm	142
Taş.....	149
Ciwan Konseri, Vay Vay!.....	153
'80'liler İçin Ağıt.....	155
Dağların Uysal'ına.....	158

Bizim Köyün Halleri

Bitmeyen Yas	163
Dikkat, Faşizm İnsanı Böyle Delirtir!	167
Cunta Gelmiş! Haydi Saman Yığınlarına	170
Dana Qavağın Başında	173
Ya Cenderme Gelseydi?	176
Gölpınar'ın Vizontelesi.....	179
Köy, Moda ve Çocuklar	182
Takımsız Çıkmam Biral	185
Tepenin Tapusu. Daş Yox mu Daş?	188
Elma Kokusu	192
Köylülük	198
Cumhuriyet'in Fötr Şapkası, Dedemin Türkçesi.....	201

Diyarbakır

Bu Koku da Neyin Nesi?.....	207
Diyarbakır'ın "Öbür Yüzü"nü Ararken	214
Kurmançlar Bu Tarafa, Zazalar Bu Tarafa	217
Sempati, Tolerans ve Suç: Qırıxlık!.....	220
Diyarbakır'da Bir Gün	224
Biz Buraların Çiçeğiydik.....	227
Diyarbakır'ın Festivali	231
Düğün ve Cenaze	234
Ka Bêje!.....	238
Uyuşmazlık	241
Bu Kase Nasıl Dolacak?.....	243
Diyarbakır'ı Sevmek.....	247
Moral Neyi Yener Kêke?	250
Her Türlü Organizasyon İtinayla Yapılır	253
Bir Kent de Korkar.....	257
Basına ve Kamuoyuna!.....	260
"Taşımali Kültür Sistemi", Festivaller ve Yabancılaşma.....	264
Diyarbakırlı Nasıl Laf Atar?	271
Bir Diyarbakır Yazısı	274
"Min Dît" ve Sahipsizlik.....	284

Beyaz Türkler

Kız Allah Canını Almasın!.....	289
Suyun Kaldırma Kuvveti.....	295
Gerizekalı Bana Güzelsin Dedi!.....	299
Aşiretin Kafasını Karıştıralım!	303
Sizin Oralar, Bizim Buralar.....	309
Ben Bu Sırta Eremedim!.....	312
Onur Öymen'e Teşekkür, Alevilere Yakarımdır!.....	315
Adalet'in Terazisi, Kulin'in Zanası.....	318
Taşlar ve Kuşlar	322

Mülakatlar

Gölpınarlı Fidel.....	327
“Güneydoğu’da Halk Ohal Dönemini Gülerek Anlatıyor”	339
Albüm	345

Kürtler, Solcular, Feministler

Aramızdaki Tek Fark Devlet, Ki Biz Ondan Vazgeçtik

Bağışlayınız efendim, bir süredir sizler-bizler ruh haline kapılmış durumdayım. Diyarbakır'da temelli bulunmanın verdiği bir aidiyet hali midir bilmiyorum ama mütemadiyen bir “seslenme” durumunun içinde buluyorum kendimi. Öncelikle, İstanbul'dayken “hümanizm” ekseninde tartıştığımız Kürt sorununun, Diyarbakır'da başka bir şekil arz ettiğini söylemeliyim. Ve sanırım temel sıkıntımız da burada başlıyor. Çünkü Kürt sorunu, Kürtlerin bu sorunun varlığını dillendirirken karşılaştıkları uygulamalar sorunu değildir. Ayrıca Kürt sorunu, son zamanlarda revaçta olduğu üzere Kürtlerin sosyal veya politik yaşamlarında uyguladıkları şiddet sorunu da değildir. Kürt sorunu bir Kürtlük sorunudur. Bunun altını doldurmaya bu yazının gücü yetmez. Bu yazı, Kürdün halini anlatabilirse ne ala...

Nereden başlayabiliriz? Dağdakilerle sınırlı algılanan bir savaş halinin analizinden mi, Kürt toplumunun politik-ekonomik-sosyal çözümlemesinden mi, yoksa bütün bunları değerlendiren tüm kesimlerin yaklaşımlarındaki mesafeyi elimize bir metre alarak ölçmekten mi? Veya bunların hepsini bir kenara bırakıp, çözüm önerilerini mi konuşsak? Sanırım benim yapabileceğim en iyi şey, yazımın girişinde de söylediğim üzere meselenin bu tarafında olup bitenleri aktarmak ve bu taraftan bir

bakışın, diğer tarafa ulaşana kadar nasıl bir mutasyona uğradığını özetlemek olacak. Ayrıca “bu taraf-diğer taraf” tanımlamalarını şimdilik bir coğrafi durum olarak ele alalım. Malumunuz, bu “coğrafi durum” en çok mahkemelerde başvurulmuş bir yöntemdir ve hâlâ da ikna ediciliğini korumaktadır.

Gerilere gidelim mi emin değilim. Detaylarına girmeden özetleyebiliriz. İşin “tam teçhizat” a büründüğü dönemler... Ve aslında “o taraflara” yansıyan Kürtlerin sadece kendi etnik kökenlerini bir açıklığa kavuşturma eğilimi olsa da, işin bir de “bizi yakan” bölümü vardı ve üzerinde pek de durulmadı. 1980’lerin sonunda başlayıp, 1990’ların ortalarında hepten alevlenen çatışmalı süreç, oldukça geri bir noktadan başlaması itibarı ile ziyadesiyle hepimize ağır bedeller ödettirdi. Ben, bir “sınır” şehri Malatya’nın köyünde büyürken ve de Türkçe bilmeyen dedemin, Kürtçe ve Türkçeyi bilen babamın ve hiç Kürtçe bilmeyen kardeşlerimin bu iki kuşakta uğradığı hafızasızlık durumunu anlamaya çalışırken, köyün çocukları çoktan toplanıp dağların yolunu tutmuştu. Bu dönem hepimizin ezberinin bozulduğu dönemdi. Çünkü Allah’ın huzurunda herkesin bir olduğunu düşünen bir “melle”den, komünizmin ihtişamı ile sarsılıp da kendi içinde Maocular ve Stalinistler diye ayrılan bizim köylülere kadar herkesin yaşamı değişti. Bu “hatırlatma” dönemi Malatya’dan öte tarafa asker cenazeleri ve ülkenin bölünmeye çalışılması olarak yansırken, işin bu tarafında ayrı bir altüst oluş hüküm sürüyordu. Bu altüst oluş hâlâ da yanılgılı bir biçimde anlaşıldığı üzere devleti bölme, bir coğrafyanın bağımsızlığını ilan etme hareketi değildi sadece!

Şırnak’ın bir dağ köyünde yaşı 13’e vardığı gibi evlendirilmeyi bekleyen kız çocuklarından tutalım, memleketin İsmet Paşa tarafından yönetildiğini zanneden yaşlılara kadar herkesin hayatı değişti ve bu coğrafyanın sosyal yapısı, sadece göç gibi dalgalanmalarla değil, bambaşka bir oluşumla tanışmayla beraber çalkalandı. O evlenmeyi bekleyen kızlar dağlara gitti. Kadınların “şehitlik” mertebesine dünya gözü ile “ulaşabilecekleri” bir kültür gelip oturdu herkesin dünyasına. Daha da açalım, 1990’ların ilk yılları itibarı ile üniversiteler ve liselerdeki Kürt